

Doc. RNDr. Eduard Ujházy, CSc.

Oddelenie vývinovej toxikológie a molekulovej farmakológie

Centrum experimentálnej medicíny SAV, v.v.i.

Ústav experimentálnej farmakológie a toxikológie

Oponentský posudok na habilitačnú prácu

MUDr. Jany Tisoňovej, PhD.

**„Bezpečnosť lieku v medicínskej praxi. Vybrané aspekty detekcie
a hodnotenia liekového rizika“**

Odbor habilitačného konania: Klinická farmakológia

Predložená habilitačná práca sa venuje problematike bezpečnosti používania liekov. Nežiadúce účinky farmakoterapie sú nezanedbateľnou príčinou chorobnosti a úmrtnosti v populácii. Jednotlivé časti práce sú dokumentované 12 relevantnými vedeckými publikáciami. Konkrétne sa práca venuje historickému prehľadu farmakovigilancie, problematike monitorovania bezpečnosti liekov, vybraným zraniteľným subpopuláciám (gravidná a dojčiaca žena, starší vek) a rizikám používania analgetík. Ide o vysoko aktuálnu problematiku lekárskeho výskumu a praxe, nakoľko v rozvinutých krajinách sa nežiadúce účinky farmakoterapie umiestňujú na 3. až 4. mieste príčin úmrtnosti.

Práca je napísaná na dobrej štylistickej úrovni. Má 128 strán a 166 citácií. Konkrétne okruhy problematiky farmakovigilancie sú dokumentované vlastnými výsledkami.

K habilitačnej práci mám nasledovné pripomienky, odporúčania a otázky.

Malé a formálne pripomienky

Kapitola ÚVOD má číslovanie ako kapitola PREDHOVOR, číslo 1.

Používanie dvoch rôznych farieb písma (čierna a sivá), napr. str. 71.

Autorka používa miestami beletristický štýl.

Napr. kapitola 5 sa nazýva Bežne „zraňujúci“ liek.

Str. 72: „Poslednou ranou“ boli výsledky zo štúdie“

Str. 73: „Achillovou pätou“ paracetamolu je „

Kapitola Vybrané subpopulácie zraniteľné v liekovom riziku

Str. 48: Autorka uvádza biologický druh krysy, správne ide o laboratórne potkany.

Str. 49: V prípade nadmerného užívania alkoholu počas tehotenstva používa pomenovanie „fetálny alkoholový syndróm (FAS)“. V súčasnosti sa používa na pomenovanie štrukturálnych a funkčných zmien u detí matiek, ktoré konzumovali alkohol, pojem „Fetal Alcohol Spectrum Disorders, skratka FASD“. Najzávažnejšou formou je FAS a miernou formou v rámci spektra je tzv. fetálny alkoholový efekt (FAE), ktorý sa prejavuje neurobehaviorálnymi poruchami v období detstva a dospievania.

Str. 51: Autorka uvádza tzv. „rekreačné látky“. O aké látky konkrétne ide?

Str. 59: V texte sa uvádza „premokavosť“ hematoencefalickej bariéry. Odporúčam používať výraz „priepustnosť“.

Otázky

Aký je vzťah Štátneho ústavu pre kontrolu liečiv (ŠUKL) k monitorovaniu bezpečnosti liečiv na území Slovenska.

Aké sú povinnosti a právomoci ŠUKL?

Záverečné hodnotenie

Predložená habilitačná práca spĺňa požiadavky kladené na písanie tohto druhu prác. Malé formálne chyby v habilitačnej práci neznižujú vysokú vedeckú úroveň predkladateľky. Na základe predloženej habilitačnej práce **navrhujem MUDr. Jane Tisoňovej, PhD. udelenie akademickej hodnosti docent v odbore Klinická farmakológia.**

Bratislava, 24. 6. 2024

doc. RNDr. Eduard Ujházy, CSc.